Ankenævnet *for* Forsikring

Den 7. oktober 2026 blev i sag nr. 105270:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har forsikring ved erhvervsevnetab. I klageskema af 31/1 2026 har klageren bl.a. anført:

> "**Kort redegørelse for sagen**
> Jeg har ikke kunne gå på arbejde, da jeg har haft åbne sår og smerter i hænderne. PFA mener jeg ikke har nedsat erhvervsevne, hvad jeg har klaget over to gange. PFA mener fortsat ikke jeg har nedsat erhvervsevne med mindst halvdelen. AES har afgjort at jeg har nedsat erhvervsevne, og jeg ønsker derfor at klage her over PFAs afgørelser.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> Jeg ønsker anerkendelse af mit erstatningskrav."

Selskabet har den 20/2 2026 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

> "**Forsikringsvilkår**
> Forsikrede har dækning for tab af erhvervsevne hos selskabet. Som **bilag A** fremlægges forsikredes police, og som **bilag B** fremlægges de tilhørende vilkår, begge pr. 22. januar 2021, som var de gældende vilkår på tidspunktet for forsikredes første sygedag.
>
> Det følger af pensionsvilkårenes pkt. 5.1.1.1 (bilag B, s. 41), at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

For dækningen gælder en karensperiode på 3 måneder, jf. pensionsvilkårenes pkt. 5.1.

Udbetalinger af løbende ydelse for tab af erhvervsevne kan, jf. pensionsbeviset, maksimalt fortsætte til … 2026, hvor forsikrede er fyldt 67 år (bilag A, s. 7).

Sagsfremstilling
Forsikrede er utilfreds med, at PFA har afvist udbetaling af løbende ydelser for tab af erhvervsevne, og henviser blandt andet til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ('AES') har truffet afgørelse om, at hun er berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne efter arbejdsskadesikringslovens bestemmelser.

PFA fastholder, at forsikrede ikke har løftet bevisbyrden for, at hendes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad. Selskabet henviser til tidligere afgørelser.

Forsikrede er født i [1950'erne] og uddannet [sundhedsfagligt uddannet]. Hun har tidligere blandt andet arbejdet ved …, men var på sygemeldingstidspunktet ansat ved …, …, først som … for …, og senere beskæftiget med ...

Ved anmeldelse af 3. maj 2022, der fremlægges som **bilag C**, foretog forsikrede anmeldelse af tab af erhvervsevne overfor selskabet. Som det fremgår af anmeldelsen, havde forsikrede siden 15. november 2021 været sygemeldt grundet kraftigt hudeksem.

Det fremgår videre af anmeldelsen, at forsikrede havde lønophør pr. 31. december 2021, hvor hendes tidsbegrænsede ansættelse ophørte, og at forsikrede derefter overgik til seniorpension pr. 1. maj 2022.

I forbindelse med selskabets behandling af forsikredes anmeldelse indhentedes kommunale akter, der fremlægges som **bilag D**.

Det fremgår af statusattest LÆ 125 af 14. december 2021 (bilag D, s. 77), at forsikrede '*…er kendt med tidligere håndeksem og har som anført indtil for nylig arbejdet som … og som … i … I forbindelse med arbejdet, som kræver grundig og* [sic] *hyppig håndhygiejne i form af håndvask og afspritning af hænder, har patienten udviklet håndeksem.*
[…]
Prognose:
Prognosen er god, såfremt patienten ikke genudsættes for irritamenter. Lidelsen vil bryde ud igen og forværres, hvis patienten vender tilbage til beskæftigelse, som kræver megen afspritning af hænder.'

Ved opfølgningssamtale af 25. februar 2022 i forsikredes sygedagpengesag (bilag D, s. 36) blev det i forhold til spørgsmålet om yderligere afklaring af den erhvervsmæssige situation vurderet, at der umiddelbart ikke var behov for en afklaring, idet det var kommunens vurdering, at forsikrede ville kunne stille sig til rådighed for andet arbejde end arbejde, hvor der var krav om afspritning eller hyppig håndvask.

Det fremgår ligeledes af statusattest af 8. marts 2022 fra forsikredes egen læge (bilag D, s. 26), forsikrede havde skånehensyn i form af at skulle undgå arbejde, hvor hænderne ofte er i vand eller arbejde som kræver hyppig håndvask og/eller afspritning.

Forsikrede overgik til seniorpension pr. 1. maj 2022, hvorefter den kommunale sygedagpengesag blev afsluttet.

Selskabet meddelte ved brev af 13. september 2022, der fremlægges som **bilag E**, at forsikredes erhvervsevne efter selskabets vurdering ikke havde været nedsat med mere end halvdelen udover karensperioden på 3 måneder, og at forsikredes erhvervsevne heller ikke aktuelt vurderedes nedsat i dækningsberettiget grad, idet forsikrede burde kunne påtage sig relevant arbejde på mere end halv tid, såfremt skånehensynene for forsikredes hænder blev overholdt.

Forsikrede rettede herefter d. 19. november 2022 fornyet henvendelse til selskabet og anmodede om en revurdering af sagen, hvilken fremlægges som **bilag F**.

Ved brev af 29. november 2022, der fremlægges som **bilag G**, fastholdt selskabet afgørelsen.

Først d. 21. marts 2024 klagede forsikrede til selskabet og anmodede om genoptagelse af sagen. Forsikrede anførte i den forbindelse, at selskabet ikke havde indhentet oplysninger fra speciallæge … (som havde afgivet udtalelse til brug for AES' behandling af arbejdsskadesagen), ligesom forsikrede oplyste, at AES havde truffet afgørelse om anerkendelse af forløbet som en arbejdsskade.

Ved besked af 9. april 2024 fastholdt selskabet endnu en gang afslaget under henvisning til, at hverken udtalelsen fra speciallæge … eller AES' afgørelse om anerkendelse som arbejdsskade kunne føre til et andet resultat.

Forsikredes henvendelse og selskabets svar fremlægges samlet som **bilag H**. Udtalelse fra speciallæge … af 28. april 2022 fremlægges som **bilag I**, mens AES' afgørelse af 7. februar 2023 fremlægges som **bilag J**.

Forsikrede har herefter indgivet klage til ankenævnet, og har i forbindelse hermed anført, at AES har afgjort, at forsikrede har ret til erstatning for tab af erhvervsevne.

AES' afgørelse af 8. december 2025 genfremlægges som **bilag K** for overskuelighedens skyld.

Begrundelse for selskabets afgørelse
PFA fastholder, at forsikrede ikke har løftet bevisbyrden for, at hendes erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen fra udløb af karensperioden d. 1. marts 2022 og frem.

Selskabet har lagt vægt på, at forsikredes egen læge allerede tidligt i forsikredes sygemeldingsforløb har angivet, at der var en god prognose for forsikredes tilbagevenden til arbejdsmarkedet, og at der alene var skånehensyn i forhold til at undgå arbejde, hvor forsikrede skulle have hænderne i vand og arbejde, der indebar hyppig håndvask og/eller afspritning af hænder.

Der er tillige lagt vægt på, at kommunen også tidligt i sygedagpengesagen vurderede, at der ikke var behov for yderligere afklaring, idet forsikrede burde kunne påtage sig fuldtidsbeskæftigelse, så længe skånehensynene blev overholdt.

PFA bemærker, at den omstændighed, at AES har truffet afgørelse om, at forsikrede er berettiget til tab af erhvervsevne, ikke i sig selv kan tjene som dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne i henhold til de gældende pensionsvilkår er nedsat i dækningsberettigende grad.

Opmærksomheden skal her særligt henledes på, at AES har truffet afgørelse om, at forsikredes tab af erhvervsevne (i henhold til reglerne i arbejdsskadesikringsloven) er 25 %, og at AES i sin afgørelse lægger vægt på, at forsikrede – trods sine funktionsbegrænsninger – har ressourcer, der styrker hende på arbejdsmarkedet, og blandt andet har solid erhvervsmæssig erfaring som …, og har kompetencer, som øger hendes mulighed for at finde nyt arbejde med nye arbejdsopgaver inden for ikke-håndbelastende arbejdsområder.

PFA ønsker videre at fremhæve, at AES – baseret på et bredt skøn – vurderer, at forsikrede burde kunne arbejde på fuld tid i et ikke-håndbelastende arbejde på trods af hendes funktionsbegrænsninger.

Selskabet kan i det hele tilslutte sig denne vurdering fra AES.

Det er på baggrund heraf PFA's vurdering, at forsikredes erhvervsevne ikke har været nedsat i dækningsberettiget grad udover karensperioden på 3 måneder.

Selskabet fastholder således sin afgørelse."

Selskabet har i meddelelse af 25/3 2026 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet har modtaget seneste fra klager, som så vidt ses alene er 20 billeder af klagers hænder og ét billede af klager selv.

Vi skal venligst forespørge, om dette er det fulde indlæg fra klager, eller om vi - også i lyset af sekretariatets besked af 16-3-26 - skal afvente yderligere skriftlige indlæg fra klager?

I modsat fald har selskabet ikke yderligere til sagen, som herefter kan overgå til jurist."

Klageren har i meddelelse af 30/3 2026 til nævnet bl.a. anført:

"De indsendte billeder er ikke den eneste dokumentation, der er jo også udtalelser fra læger, AES osv. Jeg har ikke yderligere til sagen."

Nævnets sekretariat bad den 7/7 2026 selskabet oplyse og redegøre for, om selskabet har foretaget en vurdering af klagerens midlertidige erhvervsevne. Selskabet har i brev af 17/7 2026 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet kan oplyse, at selskabet har foretaget en vurdering af forsikredes midlertidige erhvervsevne, men at selskabet ikke har fundet, at forsikredes midlertidige erhvervsevne har været nedsat udover karensperioden.

> Selskabet har ved vurderingen af forsikredes midlertidige erhvervsevne lagt vægt på statusattest LÆ 125 af 14. december 2021 (bilag D, s. 77), hvoraf fremgår, at forsikrede
> *'…er kendt med tidligere håndeksem og har som anført indtil for nylig arbejdet som … og som … i …. I forbindelse med arbejdet, som kræver grundigog [sic] hyppig håndhygiejne i form af håndvask og afspritning af hænder, har patienten udviklet håndeksem.*
> *[…]*
> *Prognose:*
> *Prognosen er god, såfremt patienten ikke genudsættes for irritamenter. Lidelsen vil bryde ud igen og forværres, hvis patienten vender tilbage til beskæftigelse, som kræver megen afspritning af hænder.'*
>
> Videre er der ved vurderingen lagt vægt på, at ved opfølgningssamtale af 25. februar 2022 i forsikredes sygedagpengesag (bilag D, s. 36) blev det i forhold til spørgsmålet om yderligere afklaring af den erhvervsmæssige situation vurderet, at der umiddelbart ikke var behov for en afklaring, idet det var kommunens vurdering, at forsikrede ville kunne stille sig til rådighed for andet arbejde end arbejde, hvor der var krav om afspritning eller hyppig håndvask.
>
> Selskabet er herefter - inden for karensperioden - overgået til en generel vurdering, og har ikke fundet, at forsikredes generelle erhvervsevne er nedsat med halvdelen."

Klageren har i meddelelse af 10/8 2026 til nævnet bl.a. anført:

> "Jeg har ingen bemærkninger andet end, at I skal hensyn til, at jeg mistede mit arbejde under coronapandemien og på daværende tidspunkt ikke kunne få andet arbejde, hvor man kunne undgå afspritning og håndvask.
>
> Derfor måtte jeg tage imod seniorpension og trække mig fra arbejdsmarkedet."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor.

Det fremgår af kommunens anmodning om statusattest af 2/12 2021:

> "[Klageren] har søgt seniorpension - da hun efter at have arbejdet som … i …, har fået en reaktion i hænder, grundet formentlig meget afspritning af hænder. Tidligere har hun arbejdet i … Formentligt vil man her også skulle afspritte hænder meget - hvis hun skulle vende tilbage til den jobfunktion.
> Der ønskes vurdering af prognosen i forhold til om tilstanden i hendes hænder bedres - og vil det forventes at lidelse bryder op - hvis hun vender tilbage til beskæftigelse - der kræver meget afspritning af hænder."

Det fremgår af LÆ125 udfyldt af egen læge 14/12 2021:

> "Patienten er kendt med tidligere håndeksem og har som anført indtil for nylig arbejdet som … og som … i Region … I forbindelse med arbejdet, som kræver grundig og hyppig håndhygiejne i form af håndvask og afspritning af hænder, har patienten udviklet håndeksem.
> Begge hænder ses med lichinsering, hyper keratose og fisurer.

Diagnose.: /Håndeksem/
Behandling: Salve Betnovat 1 mg/g, 1 påsmøring dagligt, til natten, mod eksem
…
Prognosen er god, såfremt patienten ikke genudsættes for irritamenter.
Lidelsen vil bryde ud igen og forværres, hvis patienten vender tilbage til beskæftigelse, som kræver megen afspritning af hænder."

Det fremgår af kommunalt dokument "oplysninger om borger, der søger seniorpension" af 23/12 2021:

"**Oplysninger om borgers seneste job**
Beskriv borgers seneste job - jobtitel, virksomhed, ansættelsesperiode m.m.
2013 - august 2020 ansat i … i …. Ophørte i forbindelse med nedlukning grundet corona.
15. februar 2021 til 13. november 2021 ansat som … i …
Kontrakt udløb - søgte på ny - men trak ansøgning grundet de helbredsmæssige udfordringer.
…
Beskriv, hvilke kompetencer borger skal have, for at kunne besidde sit seneste job
Kompetencer i begge arbejdsfunktioner:
…
Kort beskrivelse af borgers helbredsoplysninger - henvisninger til relevante bilag, udtalelser og andre relevante oplysninger
Hyppig afspritning har medført at [klageren] har udviklet irriteret hud, sår og revner i håndfladerne og på fingrene. Det begyndte med at hendes hænder begyndte med at tørre ud, de blev grå og hårde. Der kom åbne sprækker og sår. Det er meget pinefuldt, [klageren] har svært ved at gribe om og holde på ting, hænderne er stive, og [klageren] kan ikke holde for hårdt på og om emner. Efter hænderne har fået fred for - for meget afspritning kan [klageren] kortvarigt anvende gummihandsker, hvis hun f.eks. skal forme krebinetter. Ved 'udbrud' deltager [klageren] ikke i indkøb, da hun ikke kan afspritte hænder i butikkerne."

Det fremgår af den kommunale journal:

"28. august 2020
…
Som modtager af sygedagpenge er du omfattet af et samtaleforløb i jobcentret. I den forbindelse indkalder vi dig til samtale.

Tid og sted
Samtalen vil være telefonisk og finder sted tirsdag d. 15. september 2020 kl. 15:00.
…
11. februar 2021
…
Som ledig dagpengemodtager er du omfattet af et samtaleforløb i jobcentret. I den forbindelse indkalder vi dig til samtale om dine jobmuligheder.
…
18. februar 2021
…

Du er blevet afmeldt som arbejdssøgende på Jobnet.dk med virkning fra 17. februar 2021, fordi vi har registreret, at du er kommet i arbejde.
Du er derfor ikke længere registreret som ledig i jobcentret, og dit cv er ikke tilgængeligt for arbejdsgivere
…
07-01-2022
…
Det vurderes, at [klageren] ikke kan vende tilbage til sit arbejde som …, ej heller til arbejdsmarkedet på nuværende tidspunkt, da det grundet covid- situationen kræves afspritning ved al slags arbejde. Handsker udtørrer, så dette kan ikke bruges.
…
[Klageren] forsøger at holde sig i hjemmet, afspritning af hænder af et vilkår i samfundet, og hun har svært ved at se hvad hun skulle lave hvor dette ikke er et krav. [Klageren] har søgt om seniorpension og afventer svar på ansøgning.
…
08-02-2022
…
[Klageren] fortæller at hun ikke har hørt noget fra seniorpensionen og vi aftaler at hun ringer til Pensionsenheden i … for at høre hvor langt de er nået med hendes ansøgning. [Klageren] fortæller at de skal træffe en afgørelse inden 21.5 hvor der er gået 6 måneder siden ansøgningens start.
[Klageren] oplyser at der også versere en arbejdsskadesag.
[Klageren] fortæller at hun har en tid til hudlæge den 6.4.2022 og at hun har en tid til egen læge den 22.2.2022
Arbejde:
[Klageren] fortæller at hun fra 2013 har arbejdet i …. Da bestod hendes opgaver i …, hvilket også indebar meget brug af håndsprit. [Klageren] kan ikke se der er arbejdsopgaver hun vil kunne varetage med hendes lidelse. Hun får smerter bare ved at bruge en kost.
[Klageren] fortæller at hun ikke har mulighed for at gå på efterløn og at hun håber hun vil få tilkendt seniorpension.
…
Borgerens egen vurdering: [klageren] fortæller at hun havde udbrud af sin håndeksem i marts 2021. [Klageren] fortæller, at hun er hudløs, har smerter, oplever en prikkende følelse. [Klageren] er udfordret på bevægelighed i hænderne, og bruger seniorredskaber da hun ikke har så meget kræft i hænderne. [Klageren] fortæller, at hun ikke kan gå med plastik handsker, da dette skaber opløsning. [Klageren] kan heller ikke have bomuldshandsker på, da dette skaber udtørring af hænderne. [Klageren] fortæller at hun har tid ved hudlæge om 3 måneder, og at hun d.d. skal til kontrol hos praktiserende læge for hendes nuværende behandling.
[Klageren] forsøger at holde sig i hjemmet, afspritning af hænder af et vilkår i samfundet, og hun har svært ved at se hvad hun skulle lave hvor dette ikke er et krav.
…
25-02-2022
…
Håndeksem. Iværksat behandling med salve. jf. Statusattest af 14-12-2021, god prognose, så længe [klageren] ikke vender tilbage til arbejde der kræver megen afspritning. Tilstanden vil i dette tilfælde forværres. Det vurderes, at [klageren] ikke kan vende tilbage til sit arbejde som …, ej heller til arbejdsmarkedet på nuværende tidspunkt, da det grundet covid- situationen kræves afspritning ved al slags arbejde. Handsker udtørrer, så dette kan ikke bruges. [Klageren] beskriver spekulation giver yderligere udslet, hun blusser op, får smerter og har en snurrende/brusende fornemmelse i

håndfladen, herefter får hun kløe og begynder at revne. [Klageren] fortæller, at hendes gribekræft ikke er god, hun har f.eks. hjælpemiddel til at åbne flasker og glas.
[Klageren] fortæller, at hun har valgt uden om sin læge at holde pause med salven, da den er ret skrap. Hun har dog intention om at starte op på behandling med salve igen. Ut oplyser [klageren] om, at der anmodes om ny statusattest fra praktiserende læge for vurdering af uarbejdsdygtighed. Corona restriktionerne er nu ophævede og det vurderes umiddelbart at [klageren] derfor vil kunne påtage sig arbejde med skånehensyn - ut skal bruge en vurdering fra praktiserende læge om skånehensyn.
…
Borgerens egen vurdering: [Klageren]håber snart der træffes afgørelse i hendes sag om seniorpension, så hun kan få klarhed over hvad hun skal fremover. [Klageren] spørger ind til afklaring og fleksjob, og ut oplyser, at såfremt der iværksættes en afklaring er det fordi der ikke er udsigt til tilbagevenden til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår eller med skånehensyn.
Ut oplyser, at det umiddelbart ikke vurderes at der er behov for en afklaring, ut vurderer umiddelbart godt at [klagere] ville kunne stille sig til rådighed for andet arbejde end arbejde hvor der er krav om afspritning eller hyppig håndvask.
…
4. april 2022
…
Fuldt uarbejdsdygtig grundet egen sygdom jf. SDP § 7 - Håndeksem. Iværksat behandling med salve. jf. Statusattest af 14-12-2021, god prognose, så længe [klageren] ikke vender tilbage til arbejde der kræver megen afspritning. Tilstanden vil i dette tilfælde forværres. Handsker udtørrer, så dette kan ikke bruges. [Klageren] har holdt 14 dages pause med salve, men startet op igen.
Der er modtaget ny statusattest fra praktiserende læge den 08-03-2022. Det angives her, at vurdering af andre behandlingsmuligheder afventes til [klagerens] tid ved dermatolog den 06-04-2022. Herudover angives det, at [klageren] skal undgå arbejde hvor hænderne ofte er i vand, eller arbejde som kræver hyppig håndvask og/eller afspritning. Det vurderes derfor at [klageren] ikke kan vende tilbage til arbejde i f.eks. … eller … som hun ellers har erfaring med.
Det observeres ved dagens samtale, at på trods af, at [klageren] ikke er i forløb/tilbud, og ikke har hyppig afspritning eller håndvask i sin hverdag – er [klagerens] hænder helt sprækkede op, under samtalen bløder sprækker også. [Klageren] beskriver smerter og ømhed i hænderne - nogle gange kan hun kun bruge sine fingerspidser. [Klageren] har ringe gribeevne, bruger seniorhjælpemidler til f.eks. at åbne flasker, hun beskriver d.d. at hun ikke var i stand til at klippe med en saks - dette giver smerter.

Det vurderes på nuværende tidspunkt, at [klageren] er uarbejdsdygtig i ethvert erhverv, der afventes vurdering af behandlingsmuligheder ved dermatolog.
…
[klageren] venter fortsat på afgørelse på ansøgning om seniorpension – [klageren] oplyser, at hun får svar senest den 20-05-2022. Hun håber derved at hun ikke når til revurderingstidspunkt, og mulig overgang til jobafklaringsforløb. Ut orienterer om vurdering af forlængelsesbetingelser omkring midten af maj måned.
…
29. april 2022…
D.d. telefonisk henvendelse til [klageren], da hun har aflyst den næste opfølgningssamtale. [Klageren] oplyser, at hun er blevet tilkendt seniorpension fra den 01-05-2022. Det aftales at sygedagpengesag afsluttes med sidste sygedag den 30-04-2022."

9. 105270

Det fremgår af LÆ125 udfyldt af egen læge af 8/3 2022:

"Diagnose: /håndeksem/

Hvilken behandling er iværksat: Creme Locoid x 2 dgl.
Findes der anden form for behandling, og i så fald hvilken? [Klageren] er henvist til dermatolog og har fået tid d. 06-04-2022.

Findes der særlige skånehensyn i forbindelse med deltagelse i arbejdsmarkedsrettede tilbud? Ja
Hvilke? Patienten skal undgå arbejde, hvor hænderne ofte er i vand eller arbejde som kræver hyppig håndvask og/eller afspritning."

Det fremgår af speciallægeundersøgelse ved hudlæge af 28/4 2022 indhentet af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring:

"**1. Diagnose:**
DL24.0 Dematitis contactus toxica man. prof. e hånd sprit og handskebrug.
På dansk: Eksem fremkaldt på job af hudkontakt med håndsprit og handskebrug.
…
2. Resume af undersøgelse:
Håndeksemet debuterede under ansættelse som … 37 timer ugentlig på ... Arbejdet bestod i …
…
Håndeksemet debuterede midt i marts måned 2021, cirka 1 måned efter at hun blev ansat i … på alle fingre og i begge håndflader. Det har ikke spredt sig siden.

Grundet håndeksemet reducerede hun sit ugentlige timetal fra 37 timer ugentlig til 24 timer ugentlig. Det blev eksemet ikke bedre af.
…
Der var altid udslet når på job. Der var nogen weekend bedring. Efter 2 ugers sommerferie var eksemet lidt bedre. Der var recidiv til vanligt niveau efter 2 uger på job.

Efter at hun blev sygemeldt grundet sit håndeksem i november måned 2021 har der været nogen bedring.

Egen læge har behandlet med betnovat creme og fugtighedscreme.

Aldrig atopisk eksem. Har tidligere haft håndeksem under ansættelse som … på …. Der vaskede hun hænder 4 gange dagligt, hun brugte ikke håndsprit, hun brugte ikke handsker. Ingen konkurrerende sygdomme.

Det er min opfattelse at håndeksemet er fremkaldt og vedligeholdt af brug af handsker og håndsprit
under arbejde i ...
…
5. Objektive tegn på hudsygdom:
På højre hånd ses fissurer, skælsætning og let erythem svarende til 50 % af håndfladen og 60 % af 1. til og med 5. finger.

På venstre hånd ses enkelte vesikler, fissurer, skælsætning og let erythem svarende til 100 % af håndfladen og 70 % af 1. til og med 5. finger.

Der er tale om overvejende kroniske eksemforandringer.

Der er ved epikutan test med 'European Baseline Series S-1000' fra Chemoteehnique Diagnostics i klinikken den 31. marts 2022 konstateret allergisk reaktion på budesonidc.

Da der er reaktion på budesonide er der udført supplerende epikutan test med dermovat creme den 28. april 2022. Da hun selv mistænker Abcna håndsprit fra arbejdsstedet som udløsende årsag blev den også undersøgt med epikutantest den 28. april 2022. Begge test var negative.

Der er ved priktest med 'Soluprick SQ' fra … for standard, fødevarer, latex samt positiv og negativ kontrol, samlet 18 prøver i klinikken den 28. marts 2022 ikke observeret tegn til allergi.

6. Aktuel tilstand:
Patienten er generet af kløe, smerter, prikken, ømhed, huden revner og skaller.

Aktuel behandling: Betnovat creme en gang dagligt. Fugtighedscreme 2 gange dagligt.

Hjemme støvsuger hun ikke eller køber ind. Opvask, våd rengøring og madlavning for foregår med handske på.

Hun er sygemeldt fra sit arbejde.
…
8. Erhvervsmæssige konsekvenser af hudsygdommen:
Ja. Da hun arbejdede som … på fuld tid i … tjente hun 25.500 kroner om måneden før skat. u er hun på sygedagpenge og får 14.480 kroner om måneden tør skat."

Det fremgår af klagerens anmeldelse af erhvervsevnetab til selskabet af 3/5 2022:

"**Er du allerede raskmeldt igen - eller forventer du at blive raskmeldt inden for de næste 6 måneder?**
Nej

Din sygdom
Din sygdom
Hvornår var din første sygedag?
15.11.2021

Hvilken sygdom er hovedårsagen til din sygemelding (din nedsatte erhvervsevne)?
Hudeksem (alle typer, toksisk og allergisk)

Hvis din sygdom ikke fremgår på oversigten ovenfor, bedes du anføre den her.
Hudeksem

Hvornår fik du første gang symptomer på din sygdom?

11. 105270

01.03.2021
…
Har du endnu en sygdom med indflydelse på din erhvervsevne (sekundær sygdom)?
Nej

Har du flere sygdomme af betydning for din erhvervsevne (ud over de allerede nævnte), bedes du anføre dem her.
Kraftige konstante udslæt med smertende og blødende sår, ofte dybe sår

Beskriv kort dine nuværende symptomer og hvordan de påvirker din funktion i hverdagen.
ved pause af div. lægeordinerede midler, opstår sår og blødende plamager på begge hænder, fingre og fingerspidser. Kan ikke tage fra med hænderne, har svært ved at vaske mit hår, undgår butikker da jeg ikke kan afspritter mine hænder. Skal have hjælp til støvsugning og vanskeligere rengøring.
…
Anvender eller har du anvendt medicin på grund af din sygdom/sygdomme?
Ja

Hvilken medicin anvender eller har du anvendt pga. din sygdom/sygdomme?
Betnovat 0,1, Locoid 0,1, Clobetasolpropionat 500 microgram

Er du ophørt med at tage medicinen?
Nej
…
Hvilke skånehensyn har du i forhold til arbejde?
Må ikke anvende håndsprit.
…
Hvorfor forventer du ikke at kunne arbejde over halv tid igen (mindst 19 timer om ugen) i noget erhverv?
Nu er det ikke aktuelt da jeg modtager Senior Pension. Kender ikke til noget, hvor ikke kontakt til andre eller andet kan undgås.
…
Hvornår blev du ansat?
14.02.2022
…
Hvor mange timer om ugen arbejdede du før sygemeldingen?
37 timer senere 32, derefter 24 og 30.
…
Hvorfor er du ikke i dialog med din arbejdsgiver?
mit arbejdsforløb var tidsbegrænset til 31/12-21."

Det fremgår af selskabets afgørelse af 13/9 2022:

"Eventuel udbetaling for tab af erhvervsevne kan tidligst finde sted fra førstekommende første, efter du har været sygemeldt på halv tid eller mere i 3 måneder (karens), dvs. fra den 1. marts 2022.

Det fremgår af oplysningerne fra dig og akter fra kommunen, at du har været fuld sygemeldt fra den 15. november 2021 for håndeksem. Du har tidligere haft denne lidelse. Du arbejdede som … og grundet afspritning af hænder fik du eksem og blev herefter behandlet med creme.
Din prognose vurderes som god.

Vi vurderer, at du den 1. marts 2022 hvor karensperioden ophører kan arbejde mere end halv tid i et andet job hvor du skåner dine hænder og ikke skal vaske hænder / afspritte dine hænder. Dette støttes endvidere af din egen læge ved lægeattest til kommunen dateret den 14. december 2021 og den 4. marts 2022."

Det fremgår af selskabets afgørelse af 29/11 2022:

"Vi har konsulteret vores lægekonsulent, og vi vurderer ikke din erhvervsevne er nedsat med halvdelen fra den 1. marts 2022.
…
PFA vurderer din erhvervsevne i forhold til forsikringsbetingelserne, ud fra en samlet vurdering af dit helbred og din indtjeningsevne inden for et bredere udsnit af relevante erhverv og jobs."

Det fremgår af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse i arbejdsskadesagen af 7/2 2023:

"Det drejer sig om dit toksiske håndeksem. Vi har afgjort, at din sygdom kan anerkendes som en arbejdsskade.
…
Du har i perioden fra februar 2021 til november 2021 arbejdet som …. Du arbejdede med … arbejde.

I dit arbejde var du udsat for hudirritanter.

Vi har lagt vægt på, at du vaskede hænder 4 gange dagligt og anvendte upudrede nitrilhandsker 100 gange dagligt. Du har også sprittet hænder 100 gange dagligt.

Vi har sendt beskrivelsen af dit arbejde til din arbejdsgiver, som bekræfter den tilsendte arbejdsbeskrivelse."

Det fremgår af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelse i arbejdsskadesagen af 8/12 2025:

"Vi har afgjort, at:
- Dit tab af erhvervsevne er 25 % fra 28. april 2022
- Din årsløn er fastsat til 350.000 kr.

…
Vi vurderer, baseret på et bredt skøn da du ikke har nogen former for erhvervsmæssig afklaring, at du burde kunne arbejde inden for det ufaglærte område på fuld tid i et ikke-håndbelastende arbejde på trods af dine funktionsbegrænsninger. Vi vurderer, at du aktuelt vil kunne tjene cirka 300.000 kr.
…

Vi er opmærksomme på, at du allerede inden arbejdsskaden var kendt med håndeksem, forhøjet blodtryk, migræne og angst/depression. Dette kan ikke begrunde en nedsættelse af din erstatning.

Årsagen er, at din håndeksem har været velbehandlet og symptomfri i 10 år, og du har således arbejdet med denne samt dine øvrige gener indtil arbejdsskaden. Der er ikke dokumenteret en forværring af generne efter arbejdsskaden, som har medført en yderligere funktionsbegrænsning."

Det fremgår af pensionsbeviset:

"**PFA Erhvervsevne**
Hvis din erhvervsevne inden for alle erhverv bliver nedsat:

Løbende udbetaling, årligt: **..... 60.000 kr.**
Du kan normalt få udbetalt pengene, hvis din erhvervsevne inden for alle erhverv bliver nedsat med mindst 50 procent, inden den … 2026, hvor du er fyldt 67 år. Udbetalingen har virkning fra den 1. i måneden, efter din erhvervsevne har været nedsat i tilstrækkelig grad i uafbrudt 3 måneder. Du kan som udgangspunkt få udbetalt pengene, så længe erhvervsevnen er nedsat. Udbetalingerne kan maksimalt fortsætte, til du fylder 67 år. Udbetalingen vil også stoppe, hvis du dør, før udbetalingsperioden udløber. Pengene bliver udbetalt månedligt.
Du skal betale skat af pengene.

Indbetalingssikring..... Ja
Indbetalingssikring betyder, at PFA indbetaler til din pensionsordning, så den fortsætter, mens din erhvervsevne er nedsat. Indbetalingssikringen gælder længst til den 1/4 2034, hvor indbetalingerne
skulle være stoppet.

Din indbetalingssikring træder i kraft, når du opfylder betingelserne for at få en løbende udbetaling
ved nedsat erhvervsevne."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"**5. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne**
5.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring
PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

5.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen
5.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad
Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på

grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den forsikrede har ikke ret til løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring under ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til 50 procent eller mindre af den fulde erhvervsevne, og den forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til 50 procent eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.
…

15. 105270

> **5.1.3. Påbegyndelse af udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalingssikring**
> Udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalingssikring har virkning fra den 1. i måneden efter, at erhvervsevnen uafbrudt i 3 måneder (karensperioden) har været nedsat i tilstrækkelig grad som følge af samme sygdom eller ulykkestilfælde."

Nævnet har fået forelagt fotografier af klagerens hænder

Nævnet udtaler:

Klageren, som er født i 1950'erne og sundhedsfagligt uddannet, arbejdede inden for sundhedssektoren, da hun den 15/11 2021 blev sygemeldt grundet kraftig hudeksem på hænderne. Klageren oplyste i sin anmeldelse til selskabet, at hendes arbejdsforløb var tidsbegrænset indtil den 31/12 2021. Klageren arbejdede forud herfor fra 2013 til 2020 i et job uden for hendes uddannelsesområde. Klageren havde lønophør den 31/12 2021 og fik pr. 1/5 2022 tilkendt seniorpension.

Klageren ønsker dækning ved tab af erhvervsevne. Klageren har anført, at hun ikke har kunne gå på arbejde, da hun har haft åbne sår og smerter i hænderne. Klageren har anført, at hun har anmeldt håndeksemen som en arbejdsskade, og at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i arbejdsskadesagen har afgjort, at hendes erhvervsevne er nedsat.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad fra udløb af karensperioden den 1/3 2022 og frem. Selskabet har anført, at selskabet inden for karensperioden overgik til en generel vurdering, idet det fremgår af sagens lægelige og kommunale oplysninger, at klageren kunne stille sig til rådighed for andet arbejde, hvor der ikke er krav om afspritning eller hyppig håndvask. Selskabet har anført, at klagerens egen læge tidligt i sygemeldingsforløbet fandt god prognose for klagerens tilbagevenden til arbejdsmarkedet, og at der alene var skånehensyn i forhold til at undgå arbejde, hvor klageren skulle have hænderne i vand og arbejde, der indebar hyppig håndvask og/eller afspritning af hænder. Selskabet har anført, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har vurderet, at kla-

geren burde kunne arbejde på fuld tid i et ikke-håndbelastende arbejde på trods af hendes funktionsbegrænsninger, og at selskabet kan tilslutte sig denne vurdering.

Det fremgår af kommunens anmodning om statusattest af 2/12 2021, at klageren "har søgt seniorpension - da hun efter at have arbejdet som … i …, har fået en reaktion i hænder, grundet formentlig meget afspritning af hænder. Tidligere har hun arbejdet i … Formentligt vil man her også skulle afspritte hænder meget - hvis hun skulle vende tilbage til den jobfunktion".

Det fremgår af LÆ125 udfyldt af egen læge af 14/12 2021: "Patienten er kendt med tidligere håndeksem og har som anført indtil for nylig arbejdet som … og som … i …. I forbindelse med arbejdet, som kræver grundig og hyppig håndhygiejne i form af håndvask og afspritning af hænder, har patienten udviklet håndeksem. Begge hænder ses med lichinsering, hyper keratose og fisurer. … Prognosen er god, såfremt patienten ikke genudsættes for irritamenter. Lidelsen vil bryde ud igen og forværres, hvis patienten vender tilbage til beskæftigelse, som kræver megen afspritning af hænder".

Det fremgår af kommunalt dokument "oplysninger om borger, der søger seniorpension" af 23/12 2021: "Hyppig afspritning har medført at [klageren] har udviklet irriteret hud, sår og revner i håndfladerne og på fingrene. Det begyndte med at hendes hænder begyndte med at tørre ud, de blev grå og hårde. Der kom åbne sprækker og sår. Det er meget pinefuldt, [klageren] har svært ved at gribe om og holde på ting, hænderne er stive, og [klageren] kan ikke holde for hårdt på og om emner. Efter hænderne har fået fred for - for meget afspritning kan [klageren] kortvarigt anvende gummihandsker, hvis hun f.eks. skal forme krebinetter. Ved 'udbrud' deltager [klageren] ikke i indkøb, da hun ikke kan afspritte hænder i butikkerne".

Det fremgår af den kommunale journal af 7/1 2022, at klageren "ikke kan vende tilbage til sit arbejde som …, ej heller til arbejdsmarkedet på nuværende tidspunkt, da det grundet covid-situationen kræves afspritning ved al slags arbejde. Handsker udtørrer, så dette kan ikke bruges. … [Klageren] forsøger at holde sig i hjemmet, afspritning af hænder af et vilkår i samfundet,

og hun har svært ved at se hvad hun skulle lave hvor dette ikke er et krav. [Klageren] har søgt om seniorpension og afventer svar på ansøgning".

Det fremgår af den kommunale journal af 8/2 2022, at klageren "fra 2013 har arbejdet i …. Da bestod hendes opgaver i …, hvilket også indebar meget brug af håndsprit. [Klageren] kan ikke se der er arbejdsopgaver hun vil kunne varetage med hendes lidelse. Hun får smerter bare ved at bruge en kost. [Klageren] fortæller at hun ikke har mulighed for at gå på efterløn og at hun håber hun vil få tilkendt seniorpension. … Borgerens egen vurdering: [klageren] fortæller at hun havde udbrud af sin håndeksem i marts 2021".

Det fremgår af den kommunale journal af 25/2 2022: "Iværksat behandling med salve. jf. Statusattest af 14-12-2021, god prognose, så længe [klageren] ikke vender tilbage til arbejde der kræver megen afspritning. Tilstanden vil i dette tilfælde forværres. Det vurderes, at [klageren] ikke kan vende tilbage til sit arbejde som …, ej heller til arbejdsmarkedet på nuværende tidspunkt, da det grundet covid- situationen kræves afspritning ved al slags arbejde. … [Klageren] fortæller, at hun har valgt uden om sin læge at holde pause med salven, da den er ret skrap. … Corona restriktionerne er nu ophævede og det vurderes umiddelbart at [klageren] derfor vil kunne påtage sig arbejde med skånehensyn - ut skal bruge en vurdering fra praktiserende læge om skånehensyn. … [Klageren] spørger ind til afklaring og fleksjob, og ut oplyser, at såfremt der iværksættes en afklaring er det fordi der ikke er udsigt til tilbagevenden til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår eller med skånehensyn. Ut oplyser, at det umiddelbart ikke vurderes at der er behov for en afklaring, ut vurderer umiddelbart godt at [klageren] ville kunne stille sig til rådighed for andet arbejde end arbejde hvor der er krav om afspritning eller hyppig håndvask".

Det fremgår af LÆ125 udfyldt af egen læge af 8/3 2022: "Hvilke? Patienten skal undgå arbejde, hvor hænderne ofte er i vand eller arbejde som kræver hyppig håndvask og/eller afspritning".

Det fremgår af speciallægeundersøgelse ved hudlæge af 28/4 2022 indhentet af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring: "**1. Diagnose:** DL24.0 Dematitis contactus toxica man. prof. e hånd sprit og

handskebrug. På dansk: Eksem fremkaldt på job af hudkontakt med håndsprit og handskebrug. … Håndeksemet debuterede midt i marts måned 2021, cirka 1 måned efter at hun blev ansat i … på alle fingre og i begge håndflader. Det har ikke spredt sig siden. … Der var altid udslet når på job. Der var nogen weekend bedring. Efter 2 ugers sommerferie var eksemet lidt bedre. Der var recidiv til vanligt niveau efter 2 uger på job. Efter at hun blev sygemeldt grundet sit håndeksem i november måned 2021 har der været nogen bedring. Egen læge har behandlet med betnovat creme og fugtighedscreme. … **5. Objektive tegn på hudsygdom:** På højre hånd ses fissurer, skælsætning og let erythem svarende til 50 % af håndfladen og 60 % af 1. til og med 5. finger. På venstre hånd ses enkelte vesikler, fissurer, skælsætning og let erythem svarende til 100 % af håndfladen og 70 % af 1. til og med 5. finger. Der er tale om overvejende kroniske eksemforandringer".

Det fremgår af den kommunale journal af 29/4 2022, at klageren "er blevet tilkendt seniorpension fra den 01-05-2022. Det aftales at sygedagpengesag afsluttes med sidste sygedag den 30-04-2022".

Det fremgår af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelse i arbejdsskadesagen af 8/12 2025: "Vi har afgjort, at: Dit tab af erhvervsevne er 25 % fra 28. april 2022 … Vi vurderer, baseret på et bredt skøn da du ikke har nogen former for erhvervsmæssig afklaring, at du burde kunne arbejde inden for det ufaglærte område på fuld tid i et ikke-håndbelastende arbejde på trods af dine funktionsbegrænsninger. Vi vurderer, at du aktuelt vil kunne tjene cirka 300.000 kr. … Vi er opmærksomme på, at du allerede inden arbejdsskaden var kendt med håndeksem, forhøjet blodtryk, migræne og angst/depression. Dette kan ikke begrunde en nedsættelse af din erstatning. Årsagen er, at din håndeksem har været velbehandlet og symptomfri i 10 år, og du har således arbejdet med denne samt dine øvrige gener indtil arbejdsskaden. Der er ikke dokumenteret en forværring af generne efter arbejdsskaden, som har medført en yderligere funktionsbegrænsning".

19. 105270

Det fremgår af pensionsbeviset, at der sker løbende udbetaling, hvis klagerens erhvervsevne inden for alle erhverv bliver nedsat med mindst 50 %. Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at selskabet udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den klageren afbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde. Det fremgår, at "Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse".

Nævnet bemærker, at det er klageren, som skal bevise, at hendes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet inden karensperiodens udløb den 1/3 2022 er overgået til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, idet det på dette tidspunkt ikke længere skønnedes muligt for klageren at vende tilbage til sit hidtidige erhverv. Nævnet har lagt vægt på, at det fremgår af den kommunale journal af den 7/1 2022, at klageren kunne vende tilbage til sit hidtidige arbejde, og at klageren havde søgt om seniorpension. Det fremgår også af den kommunale journal af 25/2 2022, at klageren ikke kan vende tilbage til sit hidtidige arbejde, og at sagsbehandleren ikke fandt behov for afklaring.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hendes generelle erhvervsevne pr. 1/3 2022 – efter udløb af karensperioden – er nedsat med mindst 50 %. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at yde dækning.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på sagens lægelige og kommunale oplysninger, hvori der ikke beskrives helbredsmæssige gener, som efter nævnets vurdering er uforenelige med vare-

tagelsen af et erhverv på det brede arbejdsmarked på halv tid, hvis der i jobfunktionen tages behørigt hensyn til klagerens skånehensyn.
Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at klageren blev sygemeldt den 15/11 2021 på grund af kraftig håndeksem i begge hænder, og at klageren har skånehensyn i forhold til sin dermatologiske lidelse, herunder at klageren skal undgå arbejde, hvor hænderne ofte er i vand eller arbejde som kræver hyppig håndvask og afspritning. Efter nævnets vurdering tilsiger klagerens gener og skånehensyn ikke, at klageren pr. 1/3 2022 ikke skulle kunne arbejde halv tid på det brede arbejdsmarked.

Nævnet har også lagt vægt på, at det fremgår af LÆ125 udfyldt af egen læge den 14/12 2021, at klagerens prognose er god, hvis hun ikke udsættes for irritamenter, såsom afspritning, og at det fremgår af den kommunale journal af 25/2 2022, at den kommunale sagsbehandler vurderede, at klageren ville "kunne stille sig til rådighed for andet arbejde end arbejde hvor der er krav om afspritning eller hyppig håndvask".

Nævnet bemærker, at seniorpension tilkendes ud fra klagerens seneste beskæftigelse og altså ikke ud fra en vurdering af klagerens erhvervsevne på et bredere arbejdsmarked.

Det, som klageren i øvrigt har anført – herunder, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i arbejdsskadesagen har afgjort, at klageren har et erhvervsevnetab på 25 % – kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

21. 105270

Klageren får ikke medhold.

Henrik Twilhøj